

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Plats och tid Häverösalen onsdagen den 22 maj 2024 kl. 10:00-10:50

Beslutande

Ledamöter
Ann-Charlotte Lindblad Söderman (M) (ordförande)
Ulrika Falk (S) (2:e vice ordförande)
Robert Beronius (L)
Thomas Imeryd (KD)
Olle Jansson (S)
Per Lodenius (C)
Jacob Heitmann (SD)

Ersättare
Roland Brodin (M)

Övriga närvarande

Sandra Bombas, Chefsjurist
Anette Madsen, Kommundirektör
Germund Jonsson, Ekonomidirektör
Johan Hernman, Stabs- och planeringschef
Olle Reichenberg (M), Politisk sekreterare
Kerstin Wählin Strategisk kvalitetsutvecklare
Tove Nilsson, Kommunjurist
Christian Hedborg, Controllerchef §§61-67
Jonas Karlsson (V), Politisk sekreterare (distans)

Justerare Ulrika Falk (S)

Justerings plats och tid Kommunstyrelsekontorets kansli , 2024-05-23 15:00

Underskrifter

Sekreterare	Paragrafer	§§61-79
-------------	------------	---------

Estefanía Luna Delgado

Ordförande
Lotta Lindblad-Söderman (M)

Justerande
Ulrika Falk (S)

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Organ

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Sammanträdesdatum

2024-05-22

Datum då anslaget sätts upp

2024-05-23

Datum för anslags nedtagande

2024-06-14

Förvaringsplats för protokollet

Kommunstyrelsekontorets kansli

Underskrift

Estefanía Luna Delgado

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ärendelista

- §61 Val av justerare
- §62 Ändringar i föredragningslistan
- §63 Informationsärenden
- §64 Internkontrollrapport delår 1 per april 2024 för kommunstyrelsen
- §65 Delårsrapport 1 per april 2024 för kommunstyrelsen
- §66 Internkontrollrapport delår 1 per april 2024 för Norrtälje kommun och koncern
- §67 Delårsrapport 1 per april 2024 för kommunen och bolagen
- §68 Antagande av kravpolicy
- §69 Revidering av finanspolicy
- §70 Ställningstagande gällande rekommendation från SKR till kommunerna om förlängd gemensam finansiering av system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter 2025-2028
- §71 Regelverk för överlämning av objekt till lokalbanken
- §72 Fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspeng 2024
- §73 Revidering av kommunala ordningsföreskrifter
- §74 Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun 2024–2033
- §75 Lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026. Utifrån lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet
- §76 Landsbygds- och skärgårdssäkring i Norrtälje kommun
- §77 Återrapportering av uppdrag att se över regelverket för att ta betalt för utlämnande av allmänna handlingar
- §78 Motionsredovisning juni 2024
- §79 Svar på motion från Ulrika Falk (S) gällande Gör Norrtälje till en barnrättskommun.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§61

Val av justerare
Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott utser Ulrika Falk (S) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Lotta Lindblad Söderman (M) föreslår Ulrika Falk (S) att tillsammans med ordföranden justera dagens protokoll.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Ulrika Falks (S) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet förslaget.

_____

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§62

Ändringar i föredragningslistan
Beslut

Inga ändringar förelåg.

_____

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§63

Informationsärenden
Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

- Anette Madsen, kommundirektör, informerar om arbetet som pågår med den nya visionen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ekonomiärenden

§64

Dnr KS 2024-22

Internkontrollrapport delår 1 per april 2024 för kommunstyrelsen Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen godkänner internkontrollrapport per april 2024 för kommunstyrelsen i enlighet med tjänsteutlåtandet daterat 2024-05-15.

Sammanfattning av ärendet

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för kommunens ledning. Syftet är att främja en effektiv ledning av organisationen, hantera risker, skapa underlag för utveckling av verksamheten, utvärdera verksamhetens resultat och säkra långsiktig måluppfyllelse. Verksamheterna fortsätter att implementera arbetssättet med internkontroll och nyttjar internkontrollens potential som ett kvalitetshöjande verktyg.

Analysen visar att det finns fortsatt behov av att säkerställa redan framtagna rutiner, policys och styrdokument samt att systematiska uppföljningar utförs. Vidare att resultaten kommuniceras och förankras i verksamheterna för att uppnå och säkerställa löpande förbättringar. Arbetet inkluderar uppföljning i den dagliga verksamheten, dokumentera avvikelser och uppföljning av dokumenterade vidtagna åtgärder. Inom delar av kommunstyrelsens verksamheter identifieras ett fortsatt stort behov av en proaktiv kommunikation och utbildning för att stötta övriga verksamheter att agera på ett korrekt sätt.

Rapportering för delår 1 till kommunstyrelsen innefattar två rapporterade kontor; kommunstyrelsekontoret och del av samhällsbyggnadskontoret som presenteras i respektive bilaga.

Beslutsunderlag

Internkontrollrapport kommunstyrelsen per april, 2024

Bilaga 1. Internkontrollrapport Kommunstyrelsen per april 2024

Bilaga 2. Internkontrollrapport Kommunstyrelsekontoret per April 2024-signerad

Bilaga 3. Internkontrollrapport samhällsbyggnadskontoret per April 2024- signerad

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen@norrtaelje.se

Strategisk kvalitetsutvecklare/handläggare

Ordförande för kommunens revisorer

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§65

Dnr KS 2024-15

Delårsrapport 1 per april 2024 för kommunstyrelsen Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Godkänna förseningar av uppdrag/initiativ under 2024 enligt tabell A nedan
2. I övrigt godkänna delårsrapporten per april 2024.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att arbeta in nämndinitiativet ”Ta fram åtgärdsplan för att inte överskrida den beslutade koldioxidbudgeten” i delårsrapport per april enligt justerad verksamhetsplan.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har upprättat delårsrapport per april 2024 enligt kommunens styrmodell. I ärendet redovisas uppföljning av ekonomiskt utfall för perioden samt prognos för helåret samt status för uppdragen och initiativen.

Kommunstyrelsen redovisar för perioden en positiv budgetavvikelse om 31,1 mnkr och prognostiserar en positiv avvikelse om 24,3 mnkr för 2024.

Investeringsutfall och prognos för kommunstyrelsens investeringar i verksamhetsplan 2024 redovisas i ärendet. Större avvikelser mot budget och tidplan kommenteras samt i en investeringsbilaga.

Totalt är 47 av de 52 beslutade uppdragen inom kommunstyrelsen påbörjade varav fem uppdrag är genomförda. Nio uppdrag avviker från plan och åtta kommer genomföras under 2024 och ett 2025.

Kommunstyrelsen arbetar även med 21 nämndinitiativ varav 16 planeras genomföras enligt plan och fem kommer genomföras senare än planerat men under året.

Kommunstyrelsen har inför 2024 ökat fokuset på målstyrningen utifrån det uppdrag som gavs kommundirektören i verksamhetsberättelsen 2023. Det har resulterat i en förbättrad måluppfyllelse för perioden, där 18 av 21 inriktningsmål bedöms uppfyllas vid årets slut. Två bedöms i sin helhet i delårsrapport per augusti och ett inriktningsmål bedöms ej nå målet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande - Delårsrapport per april kommunstyrelsen

Bilaga 1. Delårsrapport per april för kommunstyrelsen sammantaget 2024

Bilaga 2. Delårsrapport per april för kommunstyrelsekontoret 2024

Bilaga 3. Delårsrapport per april för samhällsbyggnadskontoret 2024

Bilaga 4. Investeringsbilaga

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Robert Beronius (L) yrkar på följande: Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att arbeta in nämndinitiativet ”Ta fram åtgärdsplan för att inte överskrida den beslutade koldioxidbudgeten” i delårsrapport per april enligt justerad verksamhetsplan.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Robert Beronius (L) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsekontoret

Samhällsbyggnadskontoret

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§66

Dnr KS 2024-18

Internkontrollrapport delår 1 per april 2024 för Norrtälje kommun och koncern

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige godkänner internkontrollrapport per april 2024 för Norrtälje kommun och koncern i enlighet med tjänsteutlåtande daterat 2024-05-21.

Sammanfattning av ärendet

Analysen visar att det finns fortsatt behov av att säkerställa redan framtagna rutiner, policys och styrdokument. Det är av största vikt att systematiska uppföljningar utförs och att resultaten kommuniceras och förankras i verksamheterna, för att uppnå löpande förbättringar. Arbetet inkluderar uppföljning i den dagliga verksamheten, att dokumentera avvikelser och att följa upp dokumenterade vidtagna åtgärder.

Inom kommunens och koncernens verksamheter arbetas mer aktivt med att medvetandegöra frågor och kontroller mot välfärdsbrott och stärkt intern kontroll. Analysen visar att större fokus läggs på att identifiera även mindre avvikelser. Därmed höjs ambitionsnivån på att säkerställa att risker anses kontrollerade.

Den interna styrningen och kontrollen är en del av kommunens styrsystem och ett redskap för kommunens ledning. Syftet är att främja en effektiv ledning av organisationen, hantera risker, skapa underlag för utveckling av verksamheten, utvärdera av verksamhetens resultat och säkra långsiktig måluppfyllelse.

Verksamheterna fortsätter att utveckla och implementera arbetssättet med internkontroll, och nyttjar internkontrollens potential som ett kvalitetshöjande verktyg samt för att stärka den interna kontrollen. Strävan att ständigt förbättra och effektivisera processer och rutiner är en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Internkontrollrapport för Norrtälje kommun och koncern per april 2024
Bilaga 1 Internkontroll 2024 per april N-E Kommun och Koncern

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen@norrtalje.se

Ordförande för kommunens revisorer

Strategisk kvalitetsutvecklare/handläggare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§67

Dnr KS 2024-8

**Delårsrapport 1 per april 2024 för kommunen och bolagen
Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Delårsrapport 1 per april 2024 godkänns.
2. Uppdra till nämnderna att vid befarade eller konstaterade underskott vidta åtgärder för att reducera eller eliminera underskott under 2024 och återkomma i samband med delårsrapport per augusti med redovisning av vidtagna åtgärder.
3. Uppdra till nämnderna att nogsamt följa utvecklingen av de mål och uppdrag nämnden erhållit av kommunfullmäktige samt vid befarad avvikelse vidta åtgärder för ökad måluppfyllelse och för slutförande av kommunfullmäktiges uppdrag under 2024.

Kommunstyrelsen beslutar för egen del att:

1. Uppdra till kommundirektören att utbetala 16,8 mnkr till KSON för vidare utbetalning till Tiohundra enligt beslutad Mål och budget 2024-2026 för att täcka ökade pensionskostnader inom Tiohundra AB. Finansiering sker med budgeterat anslag under kommunstyrelsens centrala verksamhetskostnader.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att uppdra åt kommunstyrelsekontoret justera delårsrapport per april för NKAB-koncernen.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har upprättat delårsrapport per april 2024. Underlag har hämtats från nämnder, Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje, Norrtälje kommunhus AB och Tiohundra AB. I delårsrapporten redovisas utfall per april samt helårsprognos, uppföljning av mål och uppdrag samt uppföljning av god ekonomisk hushållning

Helårsprognosen uppgår till 85,5 mnkr, vilket är 21,7 mnkr bättre än budget och motsvarar 1,9 procent av skatteintäkter och bidrag. Nämnder avviker positivt med totalt 15,9 mnkr medan skatter och bidrag avviker positivt med totalt 30,2 mnkr. Kommunens finansnetto har

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

förbättrats med 6,6 mnkr grund av ökade ränteintäkter. Pensionskostnader beräknas öka med 24,3 mnkr på grund av fortsatt höga pris- och inkomstbasbelopp.

Nämnder som prognostiserar ett underskott i samband med delåret föreslås uppdras att vidta åtgärder för att åter komma i balans.

God ekonomisk hushållning ska utgå från såväl finansiella som verksamhetsmässiga mål. I Norrtälje kommun sker detta genom bedömning av tre aspekter. Sammantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån de uppställda aspekterna ha förutsättningar att nå en god ekonomisk hushållning under 2024. Dock krävs åtgärder för att stärka måluppfyllelsen inom de målområden där måluppfyllelsen bedöms svag.

Samtantaget bedöms Norrtälje kommun utifrån uppställda aspekter ha goda förutsättningar att nå god ekonomisk hushållning under 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Delårsrapport per april 2024 Kommun och koncern - 2024-05-15

Bilaga 1 Delårsrapport per april 2024 Kommun och koncern

Bilaga 2 Finansrapport 2024-04-30

Bilaga 3 Investeringsuppföljning Delår 1

Bilaga 4 Indikatorer Norrtälje kommun delårsrapport per april 2024

Beslutande sammanträde

Protokollsanteckningar

Ulrika Falk (S) lämnar in följande protokollsanteckning:

"Kommunstyrelsens ordförande har på Kommunfullmäktige utlovat att ärende om extra medlemsbidrag till Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje bereds under våren. Socialdemokraterna har haft förväntningen att detta skulle hanteras i delårsrapport 1, vilket vi nu kan konstatera inte är fallet. Vi förutsätter därför en skyndsam beredning av ärendet, så att beslut om extra medlemsbidrag till KSON kan beslutas snarast."

Yrkanden

Lotta Lindblad-Söderman (M) yrkar på att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att uppdra åt kommunstyrelsekontoret justera delårsrapport per april för NKAB-koncernen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Lotta Lindblad-Södermans (M) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Nämnder

Kommunal revision

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje kommun

TioHundra AB

Norrtälje Kommunhus AB

Campus Roslagen AB

Norrtälje Energi AB

Roslagsbostäder AB

Norrtälje Vatten och Avfall AB

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§68

Dnr KS 2024-460

Antagande av kravpolicy Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:
Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta förslag till kravpolicy, i enlighet med bilaga 1.
2. Instruktion för Norrtälje kommuns fakturering och kravverksamhet (Dnr KS06-251 049, daterat 2008-09-24) med tillägg 2014-04-02 upphör att gälla samma datum.

Sammanfattning av ärendet

Förslag till ny kravpolicy ersätter tidigare Instruktion för Norrtälje kommuns fakturering och kravverksamhet från 2008 samt tillägg från 2014. Förändringarna innebär främst en anpassning till gällande lagstiftning och ska säkerställa att alla kunder hanteras likvärdigt. Därtill en effektiv kravprocess som säkerställer kommunens intäktsflöden.

Kravpolicyn ska reglera kravverksamheten övergripande och avse Norrtälje kommun och dess koncernföretag samt Kommunalförbundet vård och omsorg i Norrtälje (KSON).

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Kravpolicy
Bilaga 1 - Förslag till ny kravpolicy 2024 ver 1
Bilaga 2 -Instruktion till Norrtälje kommuns kravverksamhet 2008
Bilaga 3 - Tillägg till Instruktioner för fakturering och kravverksamhet 2014.2pdf

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Samtliga nämnder

Norrtälje Vatten och avfall AB

Norrtälje Energi AB

Roslagsbostäder AB

Campus Roslagen AB

Kommunalförbundet vård och omsorg i Norrtälje

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§69

Dnr KS 2024-793

**Revidering av finanspolicy
Beslut**

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen föreslår:
Kommunfullmäktige beslutar:

1. Anta reviderad Finanspolicy den 17 juni 2024 enligt bilaga 1.
2. Tidigare Finanspolicy 2019-12-16, §287 upphör att gälla.

Sammanfattning av ärendet

Tidigare Finanspolicy revideras med avseende på ägarlån till kommunalförbundet Norrvatten. Kommunfullmäktige godkände den 19 februari 2024, Dnr KS 2023-2077, för Norrtälje kommuns del, Kommunalförbundet Norrvattens hemställen till medlemskommunerna om att medge en utökad låneram från nuvarande 2 100 mnkr till 3 200 mnkr, samt att medlemskommunerna godkänner ägarlån för finansiering av investeringar för kommunalförbundet Norrvatten. Anledningen var att Norrvatten planerar omfattande investeringar dels i en etappvis utbyggnad för ökad kapacitet av dricksvattenproduktion, dels en upprustning av befintligt Görvelnverk och ledningsnät samt åtgärder för utökad rening.

Kommunfullmäktige godkände därmed kommunalförbundet Norrvattens hemställen om att medlemskommunerna godkänner ägarlån för finansiering förbundets investeringar utifrån ägarandel. Det innebär att medlemskommunerna lånar upp och lånar ut kapital till Norrvatten med marginalpåslag och utifrån ägarandel, både nya lån och vid förfall av förbundets befintliga lån.

Kommunfullmäktige beslutade den 19 februari 2024, Dnr KS 2023-2077 även att uppdra till kommunstyrelsen att återkomma med en reviderad Finanspolicy som beaktar ägarlån till Norrvatten.

I detta ärende revideras Finanspolicyen med utlåningsmöjlighet i form av ägarlån till kommunalförbundet Norrvatten.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Revidering av Finanspolicy

Bilaga 2 Finanspolicy med ändringar

Bilaga 3 Finanspolicy

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§70

Dnr KS 2024-254

Ställningstagande gällande rekommendation från SKR till kommunerna om förlängd gemensam finansiering av system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter 2025-2028

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Anta Sveriges Kommuner och Regioners (SKR:s) rekommendation om att förlänga den kommungemensamma finansieringen av system för kunskapsstyrning i socialtjänstens och kommunal hälso- och sjukvård verksamheter 2025-2028 enligt socialnämndens förslag SN 2023-562.
2. Uppkomna kostnader om cirka 130 tkr under 2025 delas lika mellan Socialnämnden och Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje. Finansiering sker inom befintlig ram och medlemsbidrag.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att inhämta kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslut.

Sammanfattning av ärendet

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetar sedan 2020 på kommunernas uppdrag och inom ramen för en rekommendation om ”Gemensam finansiering för en långsiktig kunskapsstyrning inom socialtjänstens verksamheter (18/00295 och 22/00731) för att stödja utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst.” Kommunstyrelsen fattade 10 oktober 2022 beslut om att förlänga den dåvarande gemensamma finansieringen till och med 2024 samt att ge kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram en finansieringsmodell för 2024. För att SKR ska kunna fortsätta arbetet 2025-2028 behöver kommunerna göra ett nytt ställningstagande. SKR rekommenderar kommunerna att årligen till SKR gemensamt tilläggsfinansiera viktiga förutsättningar för en kunskapsbaserad socialtjänst och kommunal hälso- och sjukvård om sammanlagt 19,5 mnkr per år (dvs. max 1,95 kr per invånare) under åren 2025-2028. För Norrtälje motsvarar detta en kostnad på cirka 130 tkr för 2025. Kostnaden föreslås delas lika mellan socialnämnden och KSON.

Norrtälje kommuns beslut meddelas SKR senast den 30 juni 2024.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende ställningstagande gällande rekommendation från SKR
Socialnämndens beslut 2024-03-14 §55 - Ställningstagande gällande rekommendation från SKR om
förlängd gemensam finansiering av system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter
2025-2028

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Per Lodenius (C) yrkar på att inhämta kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje
beslut.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med
kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens
arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Per
Lodenius (C) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med
förslaget.

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen

Socialnämnden

Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje

Sveriges Kommuner och Regioner

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§71

Dnr KS 2024-464

Regelverk för överlämning av objekt till lokalbanken Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:
Kommunstyrelsen beslutar:

1. Godkänna att uppdraget är slutfört.
2. Fastställa regelverket enligt bilaga 1, "Riktlinjer för Lokalbanken".

Sammanfattning av ärendet

I Mål och budget 2024 -2026 har kommunstyrelsen fått ett uppdrag av kommunfullmäktige att "Utreda regelverk för överlämning av objekt till lokalbanken". I kommunstyrelsens verksamhetsplan 2024 har kommunstyrelsekontorets ekonomiavdelning tilldelats detta uppdrag.

Detta ärende är en slutredovisning av detta uppdrag med förslag till Riktlinjer för Lokalbanken.

Riktlinjer för Lokalbanken är ett komplement till internhyresmodellen och regelverk för internhyra.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Uppdrag regelverk för lokalbanken
Riktlinjer för Lokalbanken

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Robert Beronius (L) yrkar bifall till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, som bifalls av Robert Beronius (L), och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet ska skickas till

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§72

Dnr KS 2024-693

Fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspeng 2024 Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar anta förslag till fördelning av medel från landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen, i enlighet med bilaga 1. *Förslag till fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen* och bilaga 2. *Förteckning: fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen*.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del:

1. Uppdra åt förvaltningen att komma med förslag på andra aktiviteter som återstående medel kan användas till
2. Sättradagen, Rialadagen och Bergshamradagen beviljas 18 000 kr vardera
3. Bofjärds-stranden beviljas 25 000 kr för att genomföra föreslagna åtgärder
4. Platsutveckling av Oscars brygga beviljas 100 000 kr

Sammanfattning av ärendet

Norrtälje kommun har en aktiv strategi för att främja lokalt förankrat utvecklingsarbete på landsbygden och i skärgården. En del av denna strategi är landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen, vars syfte är att stödja lokala projekt som tillvaratar och stimulerar människors, organisationers och lokalsamhällens utvecklingskraft. Föreningar och andra organisationer inom kommunen kunde ansöka om medel för utvecklingsprojekt mellan den 29 januari och 25 mars 2024.

Det har inkommit totalt 42 ansökningar. Det totala ansökta beloppet uppgår till 3 170 410 kronor. Förslaget är att bevilja stöd för ett belopp som uppgår till totalt 1 559 805 kronor. Kvarstående medel blir då 440 195 kronor.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande angående fördelning av medel från landsbygds- och skärgårdsutvecklingspeng
Bilaga 1. Förslag till fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen
Bilaga 2. Förteckning fördelning av landsbygds- och skärgårdsutvecklingspengen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande sammanträde

Deltar ej i beslut

Ulrika Falk (S) meddelar att Socialdemokraterna ej deltar i beslutet.

Per Lodenius (C) meddelar att Centerpartiet ej deltar i beslutet.

Yrkanden

Jacob Heitmann (SD) yrkar på följande:

"Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del:

- 1. Uppdra åt förvaltningen att komma med förslag på andra aktiviteter som återstående medel kan användas till*
- 2. Sättradagen, Rialadagen och Bergshamradagen beviljas 18 000 kr vardera*
- 3. Bofjärds-stranden beviljas 25 000 kr för att genomföra föreslagna åtgärder*
- 4. Platsutveckling av Oscars brygga beviljas 100 000 kr"*

Robert Beronius (L), Lotta Lindblad-Söderman (M) och Thomas Imeryd (KD) yrkar bifall till Jacob Heitmanns (SD) yrkande.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Ordföranden frågar sedan om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Jacob Heitmanns (SD) yrkande, som bifalls av Robert Beronius (L), Lotta Lindblad-Söderman (M) och Thomas Imeryd (KD), och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott besluta i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Handläggare

Ekonomiavdelningen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Allmätkommunala ärenden

§73

Dnr KS 2023-1350

Revidering av kommunala ordningsföreskrifter Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar:

1. anta ny bestämmelse i 12 § kommunala ordningsföreskrifter om tillståndsplikt för passiv pengainsamling,
2. stryka hänvisning till kommunens föreskrifter om torghandel i 2 § kommunala ordningsföreskrifter,
3. revidera 20 § i Norrtälje kommuns lokala ordningsföreskrifter enligt kultur- och fritidsnämndens förslag, beslutat den 25 april 2024,
4. ändringarna ska träda i kraft den 1 augusti 2024 eller den senare tidpunkt då länsstyrelsen godkänt ändringarna.

Sammanfattning av ärendet

I de lokala ordningsföreskrifterna för Norrtälje kommun finns bestämmelser om hur den allmänna ordningen på offentlig plats ska upprätthållas. Ordningsföreskrifterna kompletteras med en bestämmelse om tillståndsplikt för passiv pengainsamling (tiggeri) inom vissa avgränsade områden. Syftet med regleringen är att upprätthålla ordningen på offentlig plats samt införa ett trygghetsskapande verktyg. Polismyndigheten handlägger ansökningar om tillstånd och äger rätt att ta ut en avgift för de tillstånd som myndigheten utfärdar.

En hänvisning till kommunens föreskrifter för torghandel utgår ur de lokala ordningsföreskrifterna.

Kultur och fritidsnämnden beslutade den 25 april 2024 att föreslå en revidering av 20 § i ordningsföreskrifterna, för att förtydliga att det under vintertid endast är tillåtet att vistas i motionsspår, som har iordningställt för skidåkning, med skidor på fötterna. Syftet med ändringen är att minska risken för att konflikter uppstår mellan invånare som vill använda motionsspåren på olika sätt under vintern.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutsunderlag

Revidering av lokala ordningsföreskrifter

Bilaga 1 Reviderade lokala ordningsföreskrifter

Bilaga 2 Norrtälje centrum

Bilaga 3 Norrtäljeporten

Bilaga 4 Flygfältets handelsområde

Bilaga 5 Knutbytorg

Bilaga 6 Rimbo ica

Bilaga 7 Rimbo centrum

Bilaga 8 Hallstavik C

Bilaga 9 Hallstavik Tempo

Bilaga 10 Bergshamra

Bilaga 11 Älmsta

Bilaga 12 Remissvar polismyndigheten

Bilaga 13 - utskick till näringsidkare

Bilaga 14 Kultur och fritidsförvaltningens tjänsteutlåtande, daterat den 26 mars 2024

Bilaga 15 - Bilaga till ordningsföreskrifter - Bild utvisande spårbredden av ett skidspår

Bilaga 16 Kultur- och fritidsnämndens beslut den 25 april 2024

Beslutande sammanträde

Deltar ej i beslut

Per Lodenius (C) meddelar att Centerpartiet ej deltar i beslutet.

Ulrika Falk (S) meddelar att Socialdemokraterna ej deltar i beslutet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Stockholms län

Polismyndigheten

Kultur- och fritidsnämnden

Juridikenheten

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Författningssamlingen

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§74

Dnr KS 2024-408

Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun 2024–2033 Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar:

1. anta reviderad lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun 2024–2033 i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtandet 2024-04-29.
2. Uppdra till samhällsbyggnadskontoret att leda och skyndsamt samordna arbetet med att tillgodose Kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtäljes (KSON) behov av verksamhetslokaler och boenden och löpande återrapportera uppdragets status till Kommunstyrelsen och KSON i kommande månads- och delårsrapporter.

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar för egen del att göra erforderliga redaktionella ändringar på sidan 88 i bilaga 1, och lägga till: *Det finns ett uppdrag i mål och budget 2024 att bygga ut Riala skola och titta på en helhetslösning för bättre användning av fritidshemmets lokaler.*

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen antog i december 2019 Norrtälje kommuns strategiska lokalförsörjningsplan. Kommunstyrelsen har gett kommunstyrelsekontoret i uppdrag att löpande revidera planen och senaste revidering antogs i december 2022. Kommunstyrelsekontoret föreslår nu att planen revideras i enlighet med bilaga 1 till tjänsteutlåtandet, "Lokalförsörjning. Strategi, planering och demografi i Norrtälje kommun åren 2024–2033", samt att uppdrag lämnas till samhällsbyggnadskontoret att leda och skyndsamt samordna arbetet med att tillgodose KSON:s behov av verksamhetslokaler och boenden och löpande återrapportera till Kommunstyrelsen och KSON i kommande månads- och delårsrapporter.

Beslutsunderlag

- Strategisk lokalförsörjningsplan för Norrtälje kommun 2024-2033
Bilaga 1. Lokalförsörjning. Strategi, planering och demografi i Norrtälje kommun åren 2024-2033
Bilaga 2. Operativ lokalresursplan för kultur-och fritidsförvaltningen år 2024-2033
Bilaga 3. Sammanställning kapacitetsplanering 2024

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande sammanträde

Deltar ej i beslut

Ulrika Falk (S) meddelar att Socialdemokraterna ej deltar i beslutet.

Per Lodenius (C) meddelar att Centerpartiet ej deltar i beslutet.

Yrkanden

Jacob Heitmann (SD) yrkar på uppdra åt kommunstyrelsekontoret att göra erforderliga redaktionella ändringar på sida 88 i bilaga 1, och lägga till: *Det finns ett uppdrag i mål och budget 2024 att bygga ut Riala skola och titta på en helhetslösning för bättre användning av fritidshemmets lokaler.*

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Ordföranden frågar sedan om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med Jacob Heitmanns (SD) yrkande, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§75

Dnr KS 2024-710

Lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026.
Utifrån lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet
Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen godkänner lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026 utifrån Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete.

Sammanfattning av ärendet

Från och med den 1 juli 2023 har kommunen ett brottsförebyggande ansvar enligt Lag (2023:196). Syftet med lagen är att säkerställa att kommunen utifrån ett kunskapsbaserat arbetssätt tar ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapar förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen.

Kommunen ska bland annat ta fram en lägesbild. Enligt lagen ska lägesbilden innehålla en kartläggning av brottsligheten, dess omfattning och konsekvenser, annan information av betydelse samt en analys av kartläggningen och informationen. Utifrån lägesbilden ska kommunen ta ställning till behovet av åtgärder för att förebygga brott och formulera detta i en åtgärdsplan. Åtgärdsplanen ska enligt lagen vara beslutad den 1 juli 2024.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Lägesbild inklusive åtgärdsplan för Norrtälje kommun 2024–2026. Utifrån lagen om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet

Lägesbild 2024 - 2026 - Brottsförebyggande arbete i Norrtälje kommun

Åtgärdsplan 2024 - 2026

Beslutande sammanträde

Yrkanden

Robert Beronius (L) yrkar bifall till kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, som bifalls av Robert Beronius (L), och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutet ska skickas till

Handläggare av ärendet

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§76

Dnr KS 2024-211

Landsbygds- och skärgårdssäkring i Norrtälje kommun Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar godkänna rapport tillhörande uppdraget *Ta fram förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv kan införas som obligatorisk del i kommunens tjänsteutlåtanden* i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning av ärendet

I verksamhetsplanen för Norrtälje kommun 2024 utformades av kommunstyrelsen ett uppdrag till näringsliv- och etableringsenheten: ta fram förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv kan införas som obligatorisk del i kommunens tjänsteutlåtanden. Detta uppdrag syftar till att integrera landsbygds- och skärgårdsperspektivet på ett mer systematiskt sätt i kommunens beslutsprocesser och verksamheter för att främja en mer hållbar och inkluderande utveckling i alla delar av kommunen.

Uppdraget utgår ifrån målområde 2 i Norrtälje kommuns mål- och budget för 2024–2026 som säger att ”Norrtälje kommun ska vara en landsbygdsvänlig och serviceinriktad kommun – som sätter invånaren först”.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende rapport innehållande förslag på hur landsbygd- och skärgårdsperspektiv kan införas som obligatorisk del i kommunens tjänsteutlåtanden
Bilaga 1. Rapport landsbygds- och skärgårdssäkring i Norrtälje kommun_2024-04-09

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Handläggare

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Förvaltningar och nämnder i Norrtälje kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§77

Dnr KS 2024-690

Återrapportering av uppdrag att se över regelverket för att ta betalt för utlämnande av allmänna handlingar

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

1. Kommunstyrelsen besluta att anse uppdraget återrapporterat i enlighet med tjänsteutlåtande daterat den 26 april 2024.
2. Kommunstyrelsen ger kommunstyrelsekontoret i uppdrag att ta fram förhållningsregler för digitala utlämnanden samt rutiner för praktisk hantering av betalning vid utlämnande av kopior av allmänna handlingar.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsekontoret har i mål och budget år 2024 fått i uppdrag att se över regelverket för att ta betalt för utlämnande av allmänna handlingar. Kommunstyrelsekontoret har tolkat uppdraget som att regelverket för debitering av hantering och utlämnande av kopior av allmänna handlingar, både i fysisk och digital form, ska utredas. Utredningen ska även besvara om tiden för framtagande av allmänna handlingar kan debiteras kund.

Kommunstyrelsekontoret bedömer att kommunen kan ta ut avgifter för att framställa och distribuera kopior av allmänna handlingar, både i pappersform och i elektronisk/digital form. Avgifterna kan omfatta kostnader för kopiering, material och expediering. För att kommunen ska kunna ta ut avgifter för kopior i elektronisk/digital form behöver en taxa fastställas, där grunderna för beräkning av avgifterna framgår. Det saknas rättsligt stöd för att ta ut avgifter för den tid det tar att ta fram och sekretesspröva allmänna handlingar, som kommunen är skyldig att lämna ut enligt offentlighetsprincipen.

Kommunstyrelsekontorets sammantagna bedömning är att förutsättningarna att ta betalt för tiden för framtagande av allmänna handlingar är begränsade och delvis komplexa att bedöma i det löpande arbetet. Snarare än att i större utsträckning ta betalt för kopior av allmänna handlingar bör kommunen eftersträva en mer enhetlig hantering av utlämnanden.

Kommunstyrelsekontoret bör ges i uppdrag att ta fram gemensamma förhållningsregler för digitala utlämnanden samt se över möjligheten att utveckla kontorets stöd till övriga verksamheter i frågor som rör betalning för utlämnande av kopior av allmänna handlingar.

Beslutsunderlag

Återrapportering av uppdrag att se över regelverket för att ta betalt för utlämnande av allmänna handlingar

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Samtliga nämnder för kännedom.

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§78

Dnr KS 2024-688

Motionsredovisning juni 2024
Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige godkänner redovisningen av obesvarade motioner och lägger den till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

Enligt kommunfullmäktiges arbetsordning ska motionsredovisning göras två gånger per år, en gång i juni och en gång i december. I samband med detta kan kommunfullmäktige också välja att avskriva motioner. I dagsläget är det 7 motioner som är under beredning. Varav ingen är äldre än 12 månader.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande avseende motionsredovisning juni 2024
Motionsredovisning juni 2024

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

_____

Kommunstyrelsens arbetsutskott

§79

Dnr KS 2023-856

Svar på motion från Ulrika Falk (S) gällande Gör Norrtälje till en barnrättskommun.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen föreslår:

Kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad med hänvisning motions svar 26 april 2024.

Sammanfattning av ärendet

Ulrika Falk (S) lämnade in en motion vid kommunfullmäktiges sammanträde 24 april 2023 gällande att göra Norrtälje kommun till en barnrättskommun utifrån att FN:s barnkonvention blivit svensk lag. Kommunstyrelsekontoret har två utbildade barnrättsstrateger sedan hösten 2023 och ett arbete pågår för att ta fram en handlingsplan. Motionären föreslog vidare att kommunstyrelsen skulle ingå samarbete med UNICEF Sverige för att inleda processen med att bli en diplomerad barnrättskommun. Då UNICEF inte längre avser diplomera kommuner är det dock inte möjligt. Med hänvisning till ovanstående anses motionen vara besvarad.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande svar på motion från Ulrika Falk (S) gällande gör Norrtälje kommun till en barnrättskommun

Bilaga 1 - Motion från Ulrika Falk (S) angående gör Norrtälje till en barnrättskommun

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsens arbetsutskott kan besluta i enlighet med kommunstyrelsekontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Motionärerna

Trygg i Norrtälje kommun

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande